

tobb etü
SPM

Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi
Center for Social Policy Research

11/05/2015

SANAYİDE GELİŞMELER VE İSTİHDAM EĞİMLERİ

Pınar KAYNAK, Araştırmacı

Ozan ACAR, Misafir Araştırmacı

Bağdagül GEDİK, Misafir Araştırmacı

Yönetici Özeti

TÜİK, Ocak 2015 işsizlik oranını %11,3 olarak açıklamıştır. İşsiz sayısı Aralık 2014 dönemine göre %3,6 oranında artarak 3 milyon 259 bin kişi olarak gerçekleşirken; işgücü azalarak 28 milyon 713 bin kişi olmuştur. İşgücüne katılım oranı (İKO) ise %50 olarak açıklanmıştır. Bu oran Aralık dönemine göre 0,2 puanlık bir düşüğe, geçen yılın aynı dönemine göre ise 1,8 puanlık bir artışa işaret etmektedir. Sanayi istihdamında Aralık dönemine göre 83 bin kişilik, yıllık bazda ise toplam 117 bin kişilik artış görülmektedir.

SPM, önümüzdeki ay açıklanacak Şubat dönemi işsizlik ve tarım dışı işsizlik oranlarının 0,1'er puan azalarak sırasıyla %11,2 ve %13,3 seviyelerinde, mevsimsellikten arındırılmış tarım dışı işsizlik oranının ise 0,1 puan artarak %12,5 seviyesinde gerçekleşmesini beklemektedir. İstihdam oranının ise 0,3 puan artarak %44,6 seviyesine çıkmasını tahmin etmektedir. Sanayi istihdamının ise 5 milyon 405 bin kişi seviyesinde seyretmesini beklemektedir.

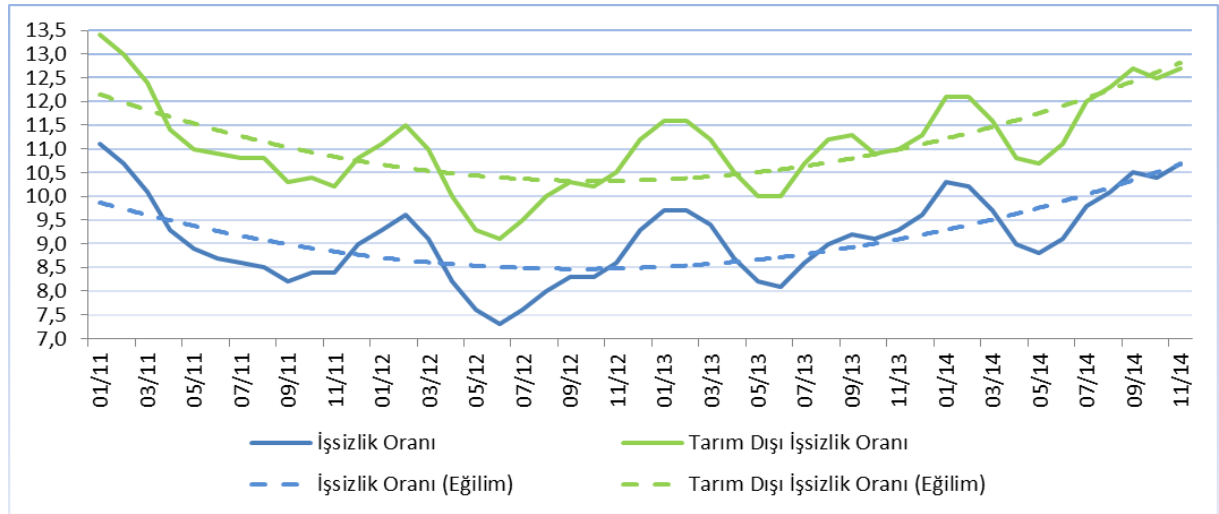
	Ocak (2014)	Aralık (2014)	Ocak (2015)	Değişim (Aylık)	Değişim (Yıllık)
GÖSTERGE					
İşsizlik oranı (%)	10.3	10.9	11.3	0.4 ↑	1 ↑
MA-İşsizlik oranı (%)	9.3	10.4	10.3	0.1 ↑	1 ↑
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.1	12.9	13.4	0.5 ↑	1.3 ↑
MA-Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11.1	12.5	12.4	0.1 ↑	1.3 ↑
İşgücü	27 261	28 787	28 713	%0.3 ↓	%5.3 ↑
MA-İşgücü	27 983	29 254	29 393	%0.5 ↑	%5.0 ↑
İşsiz	2 805	3 145	3 259	%3.6 ↑	%16.2 ↑
MA-İşsiz	2 590	3 049	3 014	%1.1 ↑	%16.4 ↑
İşgücüne katılım oranı (%)	48.2	50.2	50	0.2 ↓	1.8 ↑
MA-İşgücüne katılım oranı (%)	49.5	51	51.1	0.1 ↑	1.6 ↑
İstihdam	24 456	25 642	25 454	%0.7 ↓	%4.1 ↑
MA-İstihdam	25 393	26 205	26 379	%0.7 ↑	%3.9 ↑
Tarım	4 787	5 010	4 842	%3.4 ↓	%1.1 ↑
Sanayi	5 232	5 266	5 349	%1.6 ↑	%2.2 ↑
İnşaat	1 699	1 829	1 697	%7.2 ↓	%0.1 ↓
Hizmet	12 738	13 537	13 565	%0.2 ↑	%6.5 ↑

İşsizlik

İşsizlik ve tarım dışı işsizlik oranları, Ocak 2015'te sırasıyla %11,3 ve %13,4 oranlarına çıkararak, Aralık 2014 dönemi verilerini de aşmış ve son 4 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

TÜİK, Ocak 2015 genel işsizlik oranını %11,3 olarak açıklamıştır. Bu oran, Aralık dönemi işsizlik rakamına göre 0,4 puanlık bir artış göstermektedir. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1 puanlık bir artış söz konusudur. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre ise işsiz sayısında %16,2'lik bir artış meydana gelmiştir. Ocak 2014'te %12,1 olan tarım dışı işsizlik oranı 1,3 puan artarak %13,4 olmuştur. Genel işsizlik oranı, tarım dışı işsizlik oranı ve eğilimler Şekil 1'de gösterilmiştir. Her iki işsizlik oranında da Kasım 2012'den bu yana süregelen artış eğilimi halen devam etmektedir.

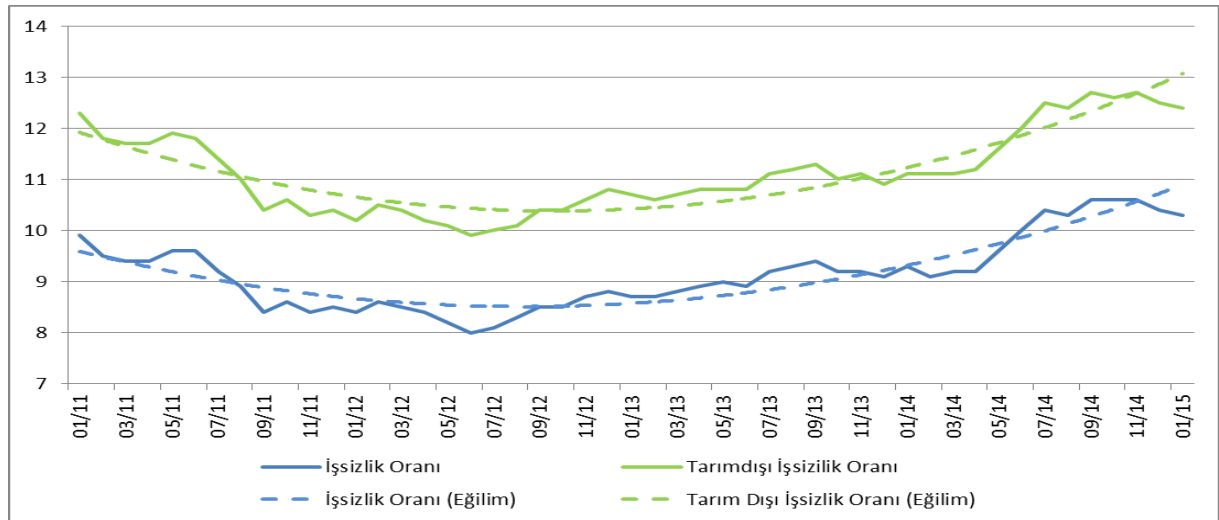
Şekil 1: Genel ve Tarım Dışı İşsizlik Oranları

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki döneme kıyasla 0,1 puan düşmüş, geçen yılın aynı dönemine göre ise 1 puan artarak %10,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Benzer şekilde, mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı geçtiğimiz döneme kıyasla 0,1 puan düşmüş, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,3 puanlık bir artış sergileyerek %12,4 seviyesine ulaşmıştır.

Şekil 2: Mevsimsellikten Arındırılmış Genel ve Tarım Dışı İşsizlik Oranları

Kaynak: TÜİK

İşgücü

İşgücü, Aralık dönemine göre yüzde %0,3 azalmış ve 28 milyon 713 bin kişiye düşmüştür. Geçen yılın aynı dönemine göre ise %5,3 oranında artmıştır. Bu da 1 milyon 452 bin kişinin daha işgücüne katıldığı anlamına gelmektedir. Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü, bir önceki döneme göre 139 bin kişi artarak 29 milyon 393 bin kişiye ulaşmıştır. Bu da bir önceki döneme göre %0,3 oranında daralma, geçen yılın aynı dönemine göre ise %5 oranında bir genişleme olduğuna işaret etmektedir.

İşgücüne Katılım Oranı

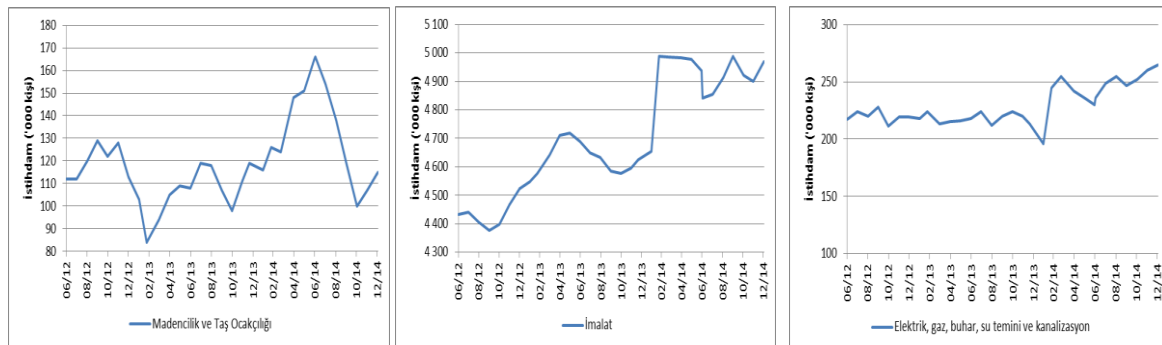
Ocak 2015 toplam işgücüne katılım oranı (İKO) %50 olarak açıklanmıştır. Bu oran Aralık dönemine göre 0,2 puanlık bir düşüş, geçen yılın aynı dönemine göre ise 1,8 puanlık bir artış olduğunu göstermektedir. Mevsim etkilerinden arındırılmış genel işgücüne katılım oranı ise, Aralık dönemine göre 0,1 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 0,6 puanlık bir artış sergileyerek, %51,1 olarak gerçekleşmiştir.

İstihdam

Ocak 2015'te imalat sektöründe istihdam bir önceki döneme göre 71 bin kişi artarak 4 milyon 970 bin seviyesine çıkarken, madencilik ve taş ocaklığı ile altyapı hizmetleri sektörlerinde 13 bin kişi artarak 380 bine ulaşmıştır. Sanayi sektörü istihdamında ise Aralık dönemine göre 83 bin kişilik bir artış meydana gelmiştir. Yıllık bazda imalat sektöründe 315 bin kişilik, madencilik ve taş ocaklığı ile altyapı hizmetleri sektöründe 68 bin kişilik gerçekleşen artışlara paralel olarak sanayi istihdamı yıllık olarak toplam 117 bin kişi artmıştır. Şekil 2'de Haziran 2012'den itibaren sanayi alt sektörlerinde yaratılan istihdam gösterilmektedir.

Sanayideki istihdam, aylık olarak 83 bin kişi, yıllık olarak 117 bin kişi artmıştır.

Şekil 3: Sanayi Alt Sektörlerinde İstihdam Artışı

Kaynak: TÜİK

İmalat Sanayi

İmalat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yöneticilerinin TCMB İktisadi Yönelim Anketi'ne verdikleri yanıtlara göre hesaplanan "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" (KKO), Ocak döneminde geçen yılın aynı ayına göre 0,2 puan azalarak %73,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu rakam Aralık 2014 imalat sanayi KKO'dan 0,9 puan düşüktür.

Tahminler¹

SPM Ocak 2015 döneminde işsizlik oranının 0,4 puan artarak %11,3 seviyesine çıkmasını tahmin ediyordu. 15 Nisan itibariyle açıklanan işsizlik oranı SPM'nin tahminleriyle bire bir örtüşerek %11,3 olarak açıklandı ve son 4 yılın en yüksek değerine ulaştı. Benzer şekilde, tarım dışı işsizlik oranı da SPM'nin tahminlerine paralel olarak son 4 yılın en yüksek seviyesine ulaştı ve SPM'nin öngördüğünden biraz daha az artarak %13,4 olarak açıklandı. Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik ve tarım dışı işsizlik oranları ise 0,1 puan azalarak sırasıyla %10,3 ve %12,4 seviyesinde gerçekleşti.

Tahminlerimiz, önümüzdeki ay açıklanacak Şubat dönemi verilerinde işsizlik ve tarım dışı işsizlik oranlarının 0,1'er puan düşerek sırasıyla %11,2 ve %13,3 seviyesinde gerçekleşmesini öngörmektedir. Diğer yandan, mevsimsellikten arındırılmış tarım dışı işsizlik oranının ise 0,1 puan artarak %12,5 seviyesine çıkmasını beklemektedir.

Sanayi istihdamının Ocak dönemi değerine ilişkin tahmin ettiğimiz rakam 5 milyon 280 bin kişi olurken, gerçekleşme 5 milyon 349 bin kişi olmuştur. Tahminlerimize göre Şubat döneminde bu sayının 5 milyon 405 bin kişiye çıkması beklenmelidir. Aşağıdaki tabloda Şubat'a ilişkin tahminlerimiz ve önceki tahminlerimizle gerçekleştirmeleri yer almaktadır.

Gösterge	Şubat 2015	Hatırlatma			
		Ocak 2015		Aralık 2014	
	SPM Tahmin	SPM Tahmin	Gerçekleşen	SPM Tahmin	Gerçekleşen
İşsizlik Oranı (%)	11,2	11,3	11,3	10,8	10,9
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	13,3	13,6	13,4	12,7	12,9
MEA Tarım Dışı İşsizlik (%)	12,5	12,7	12,4	12,7	12,5
İstihdam Oranı(%)	44,6	44,7	44,3	44,8	44,7
Sanayi İstihdamı (Bin Kişi)	5405	5280	5349	5258	5266

Kaynak: TÜİK, SPM tahminleri

Sonuç

Geçtiğimiz ay yayınlanan notumuzda işsizlik verilerinin artmasını beklediğimizi belirtmiştik. Bu ay açıklanan işgücü verileri bu beklentimize paralel olarak açıklanmıştır. İşsizlik oranı Ocak döneminde bir önceki döneme göre 0,4 puan artarak son 4 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Benzer şekilde, tarım dışı işsizlik oranı da 0,5 puan artarak son 4 yılın en yüksek değerine ulaşmıştır. Diğer yandan, istihdam oranının 0,4 puan düşerek %44,3 seviyesine gerilediği görülmektedir. Bu, son 7 ayın en düşük istihdam oranıdır. Sanayi istihdamı ise Aralık dönemine göre 83 bin kişi artarak 5 milyon 349 bin olarak gerçekleşmiştir.

İşsizlik verilerinde gözlemlenen olumsuz seyir mevsimsellikten arındırılmış (MEA) işsizlik verilerine ise yansımamıştır. Hem MEA işsizlik oranı hem de MEA tarım dışı işsizlik oranı geçtiğimiz döneme göre 0,1 puan azalmış ve sırasıyla %10,3 ve %12,4 seviyelerinde seyretmiştir. Aynı dönemde, mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam 156 bin kişi artmıştır. Diğer yandan, işsiz sayısında bir önceki döneme göre 114 bin kişilik bir artış olmasına rağmen, mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısında 26 bin kişilik bir düşüş (Aralık'a kıyasla) görülmektedir.

¹ Gelecek aya ilişkin genel ve tarım dışı işsizlik oranları ile istihdam oranı ve sanayi istihdamı tahminleri ilgili değişkenin kendi geçmiş değerleri ile GYSH ve Sanayi Üretim Endeksi (SÜE)'nin geçmiş değerleri kullanılarak yapılmaktadır.

Şubat dönemi verilerinde Ocak döneminde işgücü piyasalarında gözlenen bu olumsuz seyrin yavaşlaması beklenmektedir. Avrupa Birliği ülkelerinin yavaş yavaş toparlanmaya başlamasıyla birlikte ihracattaki düşüş ivmesi yavaşlamıştır. Diğer yandan, 2014'ün son çeyreğinde, hanehalklarının yurtiçi tüketiminde meydana gelen %2,2'lik büyümenin Şubat dönemi itibariyle işgücü piyasalarına yansması beklenmektedir. Yaptığımız tahminler de bu beklentilerimizi destekler niteliktedir.